

Zpráva o jednání kulatého stolu

Kongresová jednání uzavřela dne 30. června 2005 diskuse u kulatého stolu nazvaná Co potřebuje světová bohemistika?, jejíž iniciátorkou byla Jiřina Šmejkalová. Své zkušenosti s fungováním a podporou našeho oboru v různých kulturách nabídli v úvodním panelu Rajendra Chitnis, Dobromir Grigorov, Veronika Ambros, Herta Schmid, Katrin Berwanger, Zuzana Stolz-Hladká, Xavier Galmiche, Jan Jiroušek a Michael Wögerbauer, moderovala Alice Jedličková; na přípravě panelu se podíleli také Jonathan Bolton, Jelena Kovtun, Lubomír Machala a Václav Maidl.

Diskuse se soustředila kolem tří klíčových problémů; zaprvé: jaké jsou perspektivy bohemistiky v podmínkách, v nichž se odborně prosazují a institucionálně lépe obhajují areálová studia? X. Galmiche uvedl argumenty pro respektování tohoto trendu, Z. Stolz bránila autonomii bohemistiky jako moderní filologie a poukázala na to, že nedostatečná filologická příprava může vést k nivelizaci kulturních studií. Za druhé: jaké jsou možnosti působit na veřejnost a ovlivňovat politická rozhodnutí ve prospěch pěstování bohemistických studií? H. Schmid a K. Berwanger seznámily publikum s výsledky memoranda německých vysokoškolských učitelů za zachování šíře slavistických studií; memorandum zásadně argumentovalo proměnou sjednocující se Evropy, v jejímž důsledku se kladou zvýšené nároky na vzájemné poznání kultur; výsledky spolupráce se zastupitelskými úřady a Českými centry představili J. Šmejkalová a D. Grigorov. Třetí okruh otázek zahrnoval prezentaci české kultury a bohemistiky navenek: obnovilo se dotazování předchozích badatelských jednání po „literárním kánonu“ a možnostech jeho oživení, například cílenou nakladatelskou činností (J. Bolton, V. Ambros), a opakovaně byl vznášen požadavek na sdílení informací (na tento podnět reagovala A. Jedličková prezentací databází ÚČL

a početných funkcí informačního portálu www.bohemistika.cz); Z. Stolz navrhla, aby byl (například formou grantového podání) zpracován projekt podpory mezinárodní bohemistiky. Ukázkou neformální badatelské spolupráce v kulturněhistorickém projektu předvedl M. Wögerbauer, příklad její institucionalizace v německém prostředí J. Jiroušek. V. Ambros dala podnět k založení mezinárodní organizace bohemistů, který jako alternativu do budoucna přijal Pavel Janoušek. J. Šmejkalová a A. Jedličková shodně konstatovaly, že za současného stavu lze právě kongres považovat za otevřené mezinárodní sdružení bohemistů; řečníky panelu pak lze chápat jako pracovní skupinu a komunikační centrum, na které se mohou bohemisté obracet s náměty a problémy, například s žádostí o morální podporu v případě redukci univerzitních pracovišť, ohrožujících existenci bohemistiky v daném prostředí. Informace a výzvy lze prezentovat na portálu www.bohemistika.cz.

A. J.